1893 — 1973
80
років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 132. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 17-го ЛИПНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, JULY 17, 1973 No. 132. VOL. LXXX.

Надзвичайний Собор УАПЦ в Парижі обрав нові керівні органи УАПЦ

Париж. — У висліді Надзвичайного Собору Української Автокефальної Православної Церкви, що відбувся в днях 29 - 30 червня у Парижі, були обрані — згідно з повідомленням паризького „Українського Слова" з 8-го липня ц. р. — керівні органи УАПЦ в такому складі: Раду Митрополії очолив ВПреосв. Митрополит Мстислав, як голова, і до неї увійшли: Владика Архиєп. Сильвестр і Владика еп. Орест — з уряду, о. протопресвіт. Д. Бурко, (Німеччина), о. митрофор. прот. С. Богатирець (Англія), о. прот. Б. Хайневський (Франція), о. О. Теодорович Австралія), проф. П. Колотило (Австрія), П. Плевако (Франція), А. Костюк (Англія); заступники: о. прот. Є. Омельченко (Франція), інж. Ю. Ковальчук (Німеччина). В склад Церковного Управління були обрані: о. протопресв. П. Дублянський (Німеччина) — голова, о. прот. М. Хуторний (Англія) — заступник голови, о. А. Остапчук (Німеччина — секретар, о. прот. М. Гаюк (Німеччина) — скарбник, члени — мгр. В. Ділович (Німеччина), Г. Базилицький (Австралія), д-р А. Жуковський (Франція), П. Кириченко (Німеччина); заступники: о. Ковальський (Німеччина), інж. В. Дерев'янко (Бельгія), До Контрольної комісії увійшли: о. протопресв. П. Дубицький, о. прот. Голиця, М. Карпусь; заступники: о. Гр. Матвієнко, інж. Зінаїда Витязь, і до Церковного Суду: о. прот. Л. Король, о. прот. С. Морозюк, д-р С. М. Фостун; заступники: о. прот. П. Попель, С. Бруханський.

Два найповажніші паризькі щоденники — „Ле Монд" і „Ле Фіґаро" з 30 червня — подали ширші замітки про заснування УАГЦ в 1921 р., про попередні Собори та про розміщення парафій і вірних УАПЦ в діяспорі. Серед справ, що були предметом дебат паризького Собору, згадані щоденники відмітили прблему відношення УАПЦ до Вселенської Патріярхії, заходи на зміцнення єдности українських православних Церков у діяспорі та положення Української Церкви в Україні.

Міжкрайовий Координаційний Осередок за Патріярхат і Помісність УКЦ відбув наради

Детройт. (М. Д.) — На вакаційній оселі „Діброва" коло Детройту в суботу 14-го липня 1973 р. відбулися перші наради Міжкрайового Осередку Церковно - Мирянських і громадських організацій за помісність і патріяр- Української Католицької Церкви Міжкрайовий Координаційний Осередок (МКО) створено на торонтонській Конференції 2 і 3-го червня ц. р., яка відбулася за благословенням і з участю Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа під протекторатом торонтонського Владики Ізидора і тоді на бажання первоєрарха УКЦ „Об'єднано створилось щось велике, світове, покликано до життя МКО з метою узгідненя дії та посилення змагань за помістність і патріярхат Помісної Української Католицької Церкви всіх всіх діючих чинників патріяршого руху.

Діяльністю Осередку в міжкрайовому масштабі керуватиме і координуватиме тимчасова Головна Рада Мирян, до якої входять голови або інші представники складових організацій та яку очолює обраний конференцією голова д-р Юліян Пелех, та Виконний Секретаріят головою якого є (також обраний Конференцією) д-р Василь Маркусь.

На детройтських нарадах обидва голови подали інформативні звіти за час від Конференції Головної Ради. Д-р Ю. Пелех поінформував, що ще перед виїздом з Канади Верховного Архиєпископа складено звіт про повний перебіг і вислід Конференції. Звіт склали члени президії на окремій авдієнції, під час якої Блаженніший іменував Владику Кир Ізидора духовним опікуном міжкрайового координаційного Осередку. На письмові звіти обраних речників Осередку одержано з Ватикану відповідь: „Ватикан, дня 30-го червня 1973 р.. До світло Президії Конфренції Представників Організацій Патріяршого руху в Торонто, Канада. Дуже дякую за повідомлення і привіт. Дай Боже, щоб Ваша праця увінчалася найкращими успіхами та щоб остаточно дійти до однозгідности і позитивної праці. З Архиєрейським Благословенням — Йосиф Верховний Архиєпископ".

Голова Виконного Секретаріяту проф. Василь Маркусь поінформував про встановлення контакту із вже зголошеними та наміченими деякими майбутніми складовими частинами Міжкрайового Координаційного Осередку. У висліді цього звіту встановлено склад Виконного Секретаріяту, до я-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Стан здоров'я президента Ніксона покращав

Бетезда, Мериленд. — Лікарі през. Р. Ніксона заявили, що стан його здоров'я покращав і що він є на дорозі до повного видужання. Президент Ніксон пішов до військової лікарні в Бетезда, Мериленд, в четвер, 12-го липня, в наслідок захворіння на вірусове запалення легенів. Але особистий лікар Президента д-р Волтер Ткач також заявив, що хоч стан здоров'я президента Р. Ніксона покращав, то він ще далі є хворий та що Президент перепрацьовується, а це може довести до погіршення його стану. Президент перебув спокійну ніч із суботи на неділю, а в неділю лікарі навіть дозволили йому встати з ліжка на 20 хвилин. Його температура впала до 99 ступенів і Президент вже не відчуває болів у грудях, хіба тільки при глибоких віддихах. Д-р Ткач також сказав, що президент Ніксон почав каплями, а це є добрим знаком, що хвороба проходить. Чотири лікарі, які опікуються Президентом, заявили, що він правдоподібно вийде зі шпиталю в п'ятницю, 20-го липня, але існує можливість, що залишиться аж до неділі. Пресовий секретар Президента Роналд Зіґлер сказав, що Президент плянує повернутися до Білого Дому після видужання, хоч лікарі радили йому перебути кілька днів в одному з президентських місць відпочинку, наприклад, в Кемп Дейвид. В половині серпня Президент плянує поїхати до Західнього Білого Дому в Сан Клементе, Каліфорнія. Минулої неділі Президента відвідала його рідня, а також Роналд Зіґлер та шеф персоналу Білого Дому ген. Александер Гейґ.

Інформують, що Ґордон Лідді готовий скласти заяву в справі Вотерґейту

Вашингтон. — Джеймс В. МкКорд, один з вломників до головної квартири Демократичного Крайового Комітету, заявив, що провідник цієї групи вломників, Г. Ґордон Лідді, може складе заяву в справі Вотерґейту. Із 7-ох засуджених вломників, Г. Лідді є одинокий, який дотепер відмовився співпрацювати з прокуратурою та зі сенатською комісією, яка розглядає Вотерґейтську справу. Протягом цілого року він відмовився скласти будь-яку заяву в цій справі, хоч був засуджений на термін ув'язнення від 6 до 20 років. Новина про можливість, що Лідді тепер може таки складе заяву, була поміщена в нюйоркській газеті „Дейлі Ньюз" з понеділка, 16-го липня. Якщо Лідді справді виступить у справі Вотерґейту, то його свідчення могло б до великої міри роз'яснити деякі суперечні твердження щодо ролі Джона Мічелла в справі інсталяції підслухових апаратів у головній квартирі Демократичної партії. Джон Мічелл, колишній головний прокуратор та керівник перевиборчої кампанії президента Ніксона, категорично заперечив, що він дав згоду на інсталяцію цих апаратів. Натомість заступник Мічелла в Комітеті для перевибору Президента Джеб Мекрудер твердив, що , Мічелл таки дав свою згоду на інсталяцію.

Колишній політичний противник підтримує кандидатуру Хуана Перона

Буенос Айрес, Арґентина. — Рікардо Бальбін, провідник Радикальної партії та колишній політичний противник Хуана Перона, в неділю, 15-го липня, заявив, що його партія готова піддержати кандидатуру Перона на пост президента Арґентини. Така підтримка запевнила б перемогу Перона, бо Радикальна партія є другою за величиною партією Арґентини. В заміну за цю підтримку, провідник Радикальної партії Рікардо Бальбін має дістати номінацію на віцепрезидента на пероністській листі кандидатів. Колишній президент і диктатор Арґентини Хуан Перон, який перебув майже 18 років у політичному екзилі, здобув також підтримку Генеральної Конфедерації Праці, яка охоплює майже четвертину всього населення Арґентини. Самозрозуміло, що Перона піддержує найчисленніша партія, тобто перепісти. Коли мали б відбутися вибори ще не відомо, але можливо, що в половині серпня цього року. Минулої п'ятниці, 13-го липня, президент Гектор Кампора та віцепрезидент Вічєнте Соляно Ліма, обидва перністи, зрезиґнували з своїх постів, щоб створити можливість для Перона бути кандидатом на пост президента.

Семінар Українських Студій в Гарварді видав уже шостий випуск „Рецензії"

Кембридж, Масс. — Семінар Українських Студій при Гарвардському Університеті опублікував уже шостий з черги випуск започаткованого ним восени 1970 року англомовного журналу „Рецензія" — Огляд совєтських українських наукових публікацій. Видано цей черговий випуск, 2-ий у третьому річнику, уже під фірмою Українського Наукового Інституту в Гарварді з датою весни 1973 року. На зміст цього випуску, що його редактором була Зірка Заремба-Филипчак, склалося п'ять оглядів і рецензій совєтських видань з різних ділянок українознавства. Григорій Грабович подав у цьому числі „Рецензії" критичний огляд виданої 1971 р. Інститутом Суспільних Наук АН УССР книжки Романа Кирчова „Український фольклор у польській літературі". Видану 1969 року в-вом „Наукова Думка" в Києві за редакцією акад. І. Білодіда й М. Жовтобрюха збірну працю п. н. „Сучасна українська літературна мова" зрецензурував у цьому випуску Геннінґ Андерсен з Гарвардського Університету. Франк Сисин, докторант цього ж Університету надрукував у цьому випуску журналу основну рецензію на видану 1970 р. київським видавництвом „Наукова Думка" публікацію О. А. Вевза „Львівський літопис і Острозький літописець": Джерелознавче дослідження, відзначаючи не тільки недоліки, але й важливість цього видання. Коротку рецензію на виданий 1972 року Архівним Управлінням при Раді Міністрів УССР довідник „Державні архіви Української ССР" подав докторант Гарвардсько Університету Любомир Гайда. Закінчується цей випуск „Рецензії" критичним оглядом виданої 1971 р. „Науковою Думкою" в Києві праці К. Гурницького „Кримський як історик", що його написав історик Орест Субтельний, уже доктор Гарвардського Університету. До редакційної колеґії „Рецензії" входять крім З. Заремби-Филипчак, ще Рената Голод-Третяк, Павло Р. Маґочі, Григорій Грабович, Зенон Е. Когут і Франк Сисин. Факультетним дорадником є проф. Омелян Пріцак. Появляється „Рецензія" кожного півроку. Передплата для приватних осіб виносить 3.00 дол. на рік, або 8.00 дол. на три роки. Ціна окремого числа 2.00 дол. Адреса для замовлень: Recenzia, Harvard Ukrainian Research Institute, 1581-83 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

В Токіо відбуваються американсько-японські наради

Токіо. — Тут почалися 16 липня 12-ті з черги кожнорічні наради т. зв. Об'єднаного Американсько-Японського Комітету для справ торгівлі та економіки. Американську делегацію очолює державний секретар В. Роджерс. На нараду, однак, не прибули ані секретар скарбу Дж. Шулц, ні голова Ради економічних дорадників Президента Г. Стайн, ні секретар сільського господарства Е. Батц, на приявність яких японці найбільше розраховували і які заповіли свій приїзд. Це відразу вплинуло на напруження між американцями і японцями, не зважаючи на пояснення В. Роджерса, мовляв, присутність згаданих керівників економічного життя ЗСА необхідна на місці у зв'язку з підготовлюванням в ЗСА 4-ої фази економічної стабілізації і хворобою президента Ніксона. Японцям залежало на розмовах з Г. Стайном, Шулцом і Батцом, враховуючи загальну економічну ситуацію і на конечність застосування нової економічної політики на відтинку американсько-японських економічних і торговельних зв'язків, а також у зв'язку з послабленням американського доляра у відношенні до японської єни. Інший важливий для Японії аспект, — це питання імпорту сільськогосподарських продуктів, зокрема сої, експорт якої американський Уряд значно обмежив, керуючися потребами внутрішнього ринку. На цих нарадах мають бути обмірковані також і ці справи, які відтак будуть предметом розмов між президентом Ніксоном та японським прем'єром Танакою в часі зустрічі обох лідерів під кінець липня ц. р. Торговельні відносини між ЗСА та Японією за останнє десятиліття дуже розвинулися, досягаючи суми 14 більйонів долярів, порівнюючи з 3 більйонами на початку 60-их років. Торговельний баланс для ЗСА, однак, є негативний, бо дефіцит досягнув аж 4 більйонів долярів. Тепер японці обіцюють повести свою економічну політику в такий спосіб, щоб цей дефіцит зменшити на половину. В часі нарад японська сторона зробила закид, що американський Уряд не веде „раціональної" економічної політики і що американська економіка виявляє великий „брак дисципліни". Вислідом цього є, на думку японських експертів, економічні труднощі, в яких тепер знаходяться ЗСА.

В'єтконґ звільнив канадських старшин

Сайґон. — Двом канадським старшинам, членам Міжнародної Контрольної Комісії у Південному В'єтнамі, довелося провести 17 днів у полоні в комуністичних південнов'єтнамських партизанів. Комуністи звільнили канадських старшин капітана І. Паттена та капітана Ф. Томсона разом з їхнім південнов'єтнамським автоводієм та перекладачем 15 липня. Згідно з інформаціями стан здоров'я обох канадців задовільний. Як відомо, схоплення канадських старшин комуністами спричинило кризу в праці Міжнародної Контрольної Комісії у Південному В'єтнамі, бо канадська делеґація відмовилася брати участь у засіданнях до часу, поки схоплені старшини не будуть звільнені. Криза ця прийняла, однак, ширший характер, бо канадський уряд вирішив відкликати свою делеґацію з Міжнародної Контрольної Комісії не пізніше 31 липня. В'єтнамські комуністи вживали різних претекстів, щоб умотивувати схоплення канадських старшин, заявляючи, що, мовляв, канадці не мали зі собою потрібних документів і не діяли відповідно до постанов Паризького договору. Знову ж канадські старшини поінформували, що комуністам йшлося про те, щоб в цей спосіб добитися виведення південнов'єтнамських збройних частин з району, до якого комуністи мають претенсії, але не можуть його контролювати з уваги на приявність південнов'єтнамських відділів. Схоплюючи членів Міжнародної Контрольної Комісії комуністи сподівалися, що Комісія діб'ється від південних в'єтнамців згоди покинути даний район у заміну за звільнення захоплених старшин. Цей плян, однак, не вдався, бо південнов'єтнамське командування не пішло на ніякі поступки і комуністи не мали іншого виходу, а тільки звільнити схоплених членів Комісії.

Шлесінджер виступає проти односторонньої редукції військових сил в Европі

Вашингтон. — Секретар оборони Джеймс Р. Шлесінджер 11-го липня ц. р. заявив, що коли б Конґрес примусив Уряд зменшити кількість американських вояків у Західній Европі, то така одностороння редукція порушила б існуючий мілітарний баланс між Заходом і Сходом, тим більше, що Совєтський Союз тепер розбудовує свою мілітарну силу, а не зменшує. Виступаючи перед Палатною комісією для закордонних справ, Шлесінджер сказав, що коли б Совєтський Союз постановив розпочати аґресію проти Західньої Европи після односторонньої редукції американських збройних сил, то одинокою можливою обороною було б застосування атомової зброї. Він також твердив, що одностороння редукція в числі вояків послабила б американську позицію під час переговорів, які розпочнуться 30-го жовтня ц. р. між членами НАТО та державами Варшавського пакту. На цих переговорах мають бути обговорені можливості взаємної редукції збройних сил в Центральній Европі. В Палаті Репрезентантів поширюється опінія, що Америка держить завелике число вояків в Західній Европі та що европерські країни повинні перебрати на себе більше відповідальности за власну оборону. Демократичний конґресмен із Ню Йорку, Бенджамин С. Розентал, заявив, що не згоджується з твердженням секретаря оборони та висловив думку, що коли б Америка приступила до односторонньої редукції своїх збройних сил в Европі, то члени - держави Варшавського пакту правдоподібно відповіли б на це редукцією своїх збройних сил. Шлесінджер відповів, що Совєтський Союз ніколи б того не зробив, а тільки радів би з американської помилки.

Чотири кардинали взяли участь у Поминальному Богослуженні за Владику Величковського у Римі

Рим. (Н. Н.) — Вістка про смерть Владики - ісповідника Кир Василя Величковського викликала загальний сум серед української римської громади, яка тепер досить численна з огляду на літні Курси при УКУ та інших гостей. Блаженніший Архиєпископ подав цю сумну вістку всім, що повинні знати. Нажаль, ватиканський офіціоз „Оссерваторе Романо" відмовився надрукувати вістку про смерть Владики - ісповідника. Вираз жалю з того приводу дав Преосв. Кир Володимир Маланчук, ЧНІ, Єпископ Українців у Франції у зустрічі із Папою Павлом VI під час збірної авдієнції в 4-го липня ц. р. На телефонічні повідомлення прибули на поминальну Службу Божу і Панахиду до храму св. Софії чотири Кардинали, а саме кард. Тралія, віцедекан Кардинальської Колеґії, кардинал Ф. Шепер, префект Конґреґації Віри (б. Санкті Офії) кард. Марелля, б. секретар для невіруючих та кард. Піндолі, президент Секретаріяту для нехристиян. Східню Конґреґацію репрезентували два монсіньори: Ріцці і Поцці. Між присутніми був теж Впреосв. Митрополит Кир Амвросій Сенишин з Америки. Були також ректор Хорватської Колеґії монс. Кокша, від Литовської Колеґії монс. Ятуліс. Від оо. Редемпторитів були, в імені неприсутнього в Римі ґенерала Чуна, три його найближчі заступники. Від оо. Василіян були: оо. М. Ваврик, Патрило і Химій, ректор Колеґії св. Йосафата. Також були представники чина оо. Салезіян і жіночих чинів, наших і чужих.

Поминальну Службу Божу правив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф в сослуженні Преосв. Кир Володимира Маланчука, о. А. Рижака, настоятеля Студитів, о. д-ра І. Гузара, Студита, о. Прийляка, салезіянина і о. П. Стецюка. Діяконував о. Рафаїл, Студит. Співав хор студентів богословії, що студіюють на УКУ і Папських університетах, скріплений професорами УКУ і гістьми.

Після Євангелії Преосв. Володимир Маланчук сказав у французькій і українській мовах проповідь про св. пам.. Владику Кир Василя Величковського, як про свого брата по Чині, ревного місіонера та ісповідника -мученика за віру. Преосв. Володимир подав деякі моменти із ісповідницького шляху покійного Владики Василя, про його арешт, заслання у Воркуту, звільнення та повне арештування і тортури. Ці останні три роки були особливо жорстокими для Владики Василя і напевно спричинились до передчасної його смерти.

Під кінець Панахиди Блаженніший Верх. Архиєпископ Кир Йосиф сказав коротке слово в українській мові про жертву Владики - ісповідника Кир Василя, яка напевно перед Богом матиме велику вагу як цілопальна жертва для вублагання кращої долі для нашої Церкви і Народу.

Після церковних відправ Блаженніший Верх. Архиєпископ запросив усіх присутніх в тому і Кардиналів, на тризну за нашим звичаєм.

Студенти літнього курсу УКУ в Римі були на авдієнції у Папи Павла

Рим (Н.Н.). — Студенти цьогорічного літнього курсу на Українському Католицькому Університеті, разом з професорами, мали змогу бути на спільній авдієнції у св. Отця Папи Павла VI у Базиліці св. Петра дня 4-го липня 1973 р. Вже далеко перед назначеною 12-ою годиною, тисячі народу спішили до Базиліки св. Петра на авдієнцію. Українська група під проводом Владики Кир Володимира Маланчука, який викладає філософію на літньому курсі, та професорів УКУ: діючого декана д-ра Б. Лончини, д-ра М. Антоновича, д-ра К. Біди, д-ра П. Зеленого і д-ра В. Ленцика, — мала призначене окреме місце в Базиліці, недалеко центрального підвищення, де засів Папа Павло VI.

Вхід Папи до Базиліки привітали присутні оплесками і окликами „віва іль Папа!" (Хай живе Папа!). Папа засів на троні в супроводі свого почоту, при почесній варті, зложеної із папської ґвардії швайцарців. На початку Папа провів молитву, а опісля спершу привітав присутніх на авдієнції, зокрема кардиналів і єпископів, які зайняли окреме місце недалеко папського трону. Між ними Папа Павло VI привітав нашого ієрарха, Пресв. Кир Володимира Маланчука, Екзарха Українців Католиків у Франції.

З черги Папа перейшов до привітання поодиноких груп, в тому й української. Папа сказав, що він сердечно вітає українських студентів і професорів, які тепер відбувають свої літні курси. Дальше Папа згадав про вірність українців святій єдності і при тому згадав, що тут, у катедрі св. Петра, є мощі св. Йосафата, який положив своє життя за єдність. Папа згадав, що мав нагоду пізнати наші єпископські столиці: Львів, Перемишль і Станиславів, які впали жертвою за свою вірність Апостольській Столиці. Вкінці Папа Павло сказав, що український нарід є дорогим його серцю.

Зійшовши до поодиноких груп, Папа Павло довше затримався з Владикою Маланчуком, який у розмові з Папою у французькій мові, висловив жаль, що ватиканський щоденник „Оссерваторе Романо" відмовився надрукувати вістку про смерть Єпископа - Ісповідника Кир Василя Величковського. Папа Павло виявив здивовання і просив Владику Маланчука подати це на письмі й обіцяв справу розглянути. Відтак Папа Павло пройшов дальше попри ряди і дійшов до української групи, серед якої були професори д-р Б. Лончина і д-р В. Ленцик, з якими Папа привітався, і сказав до д-ра Лончини, який в італійській мові згадав, що ми є з Українського Католицького Університету, що українці є дорогі його серцю. Моменти із привітання з українською групою зняв ватиканський фотограф.

НОВІ РОСІЙСЬКОМОВНІ ГАЗЕТИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Київ. — Газета „Культура і життя" з 8 липня інформує, що з 1-им липня почала виходити газета „Вечерний Донецк", орган Донецького міському КП України і міської ради депутатів Донецька. Того ж дня почала виходити в Одесі „ „Вечерняя Одесса", орган одеського міському КП України і міської ради Одеси. Обидві газети публікуються російською мовою.

КОРОТКІ ВІСТКИ

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ПРАВНИЙ ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА Ричард А. Мур під час другого дня свідчення перед сенатською комісією, яка розглядає Вотерґейтську аферу, ще раз ствердив, що президент Ніксон аж до 21-го березня ц. р. нічого не знав про спроби затаювання цієї афери. Мур також сказав, що 8-го травня Президент жалкував, що скоріше не почав підозрівати, що деякі дорадники не говорять йому правди про Вотерґейт. Мур мав продовжувати свідчення в понеділок, 16-го липня. Після нього сенатська комісія плянує покликати на свідків Герберта В. Калмбаха, колишнього особистого адвоката Президента і Роберта К. Мардіяна та Фредрика К. ЛаРу, двох близьких співробітників Джона Мічелла в Комітеті для перевибору Президента.

ПРЕЗИДЕНТ І ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ АРҐЕНТИНИ ЗРЕЗИҐНУВАЛИ, щоб в такий спосіб відкрити шлях для вибору на пост президента колишнього президента і диктатора Хуана Перона. Гектор Кампора та Вічєнте Соляно Ліма зрезиґнували в п'ятницю, 13-го липня, а арґентинський Конґрес заприсягнув на тимчасового президента Рауля Лястірі, який до того часу був президентол Палати Депутатів. Сподіваються, що тимчасовий президент Лястірі має проголосити, що нові вибори відбудуться в серпні ц. р. Якщо буде вибраний Хуан Перон, а все вказує, що він виграє вибори, то він відзискає владу в Арґентині, яку втратив у висліді перевороту тому 18 років.

У ВАШИНГТОНІ ПОШИРЮЮТЬСЯ ЧУТКИ, що Вільям Роджерс зрезиґнує з посту Державного секретаря, а на його місце президент Ніксон плянує назначити Генрі Кіссінджера. Таку новинку подала газета „Ню Йорк Таймс" із суботи, 14-го липня, але ближчих інформацій в цій справі нема.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За успіх другого СКВУ

Згідно з наміченим пляном, другий Світовий Конгрес Вільних Українців має відбутися в Торонті 1-5 листопада 1973 р. На початку липня відбулося засідання Підготовчого комітету Конгресу. Як відомо, цей Комітет працює у двох підкомітетах: організаційному і програмовому, з яких кожний відповідає за відповідну частину заплянованого Конгресу. Опубліковане повідомлення про наради Підготовчого комітету кидає дещо світла на хід підготовчих робіт, а також на те, у якій формі плянується самий Конгрес.

Як видно з поданих даних, організатори в основному рішили піти „втертими шляхами" у тому сенсі, що цілу програму побудували за зразком першого СКВУ. Новиною є впровадження „семінарів", яких разом має бути аж 15. „Семінари" згруповані довкруги двох основних тем: „Положення в Україні і завдання українських поселень" та „Метод збереження української національної субстанції і розвиток культурно - суспільного життя українців у країнах поселення". Не враховуючи заповіджених додаткових конференцій та світових з'їздів напередодні Конгресу, самий Конгрес в основному матиме характер загальноукраїнської маніфестації.

Переглядаючи намічені теми окремих „семінарів", виникає запит: яка фактично мета такого Конгресу? Зазначені теми і проблеми мають такий специфічний характер, що їх можуть розглядати, аналізувати й робити висновки справді у даних ділянках кваліфіковані особи. Треба поважно сумніватися, чи до цього завдання надається таке зібрання, яким нормально є конгреси і атмосфера на конгресах, завжди далекі від „дослідно - наукової". Громадський конгрес — це не науковий з'їзд, завданням якого є дослідити одну чи більше проблем. Заплянований для другого СКВУ своєрідний „науково - дослідний характер" може завести працю Конгресу на невластиві рейки.

СКВУ має за собою повних шість років існування. У тому часі працювало три Президії Секретаріяту, понад 10 комісій та рад і ця праця, її розгляд і оцінка повинні бути предметом нарад та дискусії і базою для висновків на майбутнє, а не теоретизування в таких чи інших аспектах. На Конгресі повинні працювати Ради і комісії і на їх базі має бути оформлена програма Конгресу. Коли ж йдеться про доповіді, то на пленарних сесіях можна мати дві доповіді на зазначені теми, в яких доповідачі насвітлили б суттєві проблеми, що мають відношення до завдань Конгресу і його плянів праці на майбутнє. Думаємо, що таке поставлення справи збільшило б сподіваний успіх Конгресу.

Історична місія... терору

Після відвідин генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва у ЗСА і підписання цілої низки домовлень про співпрацю у різних ділянках політичного й суспільного життя, зокрема економічних і культурних взаємин, советська преса широко розписується про реалізовану Москвою і Брежнєвим „історичну місію миру", про те, що ЦК КПСС, згідно з прийнятим рішенням, і далі буде „послідовно здійснювати на практиці принцип мирного співіснування, поширювати з капіталістичними країнами взаємовигідні зв'язки".

Водночас із цим очолюваний Брежнєвим советський тоталітарний режим загострив і поширив стосування тиску, репресій і терору в самому Советському Союзі. Більшість советських дисидентів, що вимагали лібералізації советської політики не тільки на зовнішньому, але й на внутрішньому відтинку, виарештовані, позасуджувані або чекають на неминучі для них важкі вироки. Провідник руху за оборону людських прав в СССР і гарячий пропаґатор конверґенції, співпраці і співіснування між СССР і капіталістичними країнами, в тому на першому місці ЗСА, акад. Андрей Сахаров перебуває безперервно атакований режимною пресою під загрозою арешту. В Україні поширюється русифікація із одночасними утисками будь-яких проявів пошани до історичних традицій і національної свідомости. Усі т. зв. творчі спілки в Українській ССР, як і в інших „республіках" СССР перетворено на каґебівські установи для цензурування й унапрямлювання літературної і мистецької творчости. За найменші вияви опору проти русифікаційного тиску, в обороні людських і громадянських прав людей виарештовують, засуджуючи їх на довголітні вироки і з тим на неминучу смерть у тюрмах і концтаборах СССР. Це так уявляє собі Брежнєв і його каґебівська кліка внутрішню базу для співіснування із Заходом.

Яскравим прикладом справжніх тенденцій Москви у взаєминах з капіталістичним світом може бути проведене після відвідин Брежнєва у ЗСА 26 червня ц. р. советським представником Валентином Зоріним інтерв'ю з республіканським сенатором Чарлзом Г. Персі на тему основ для співіснування і співпраці між ЗСА й СССР. Висловлені сен. Персі принципи й вимоги цієї коекзистенції, в тому числі й такі, як поширення людських прав, свобода рухів, свобода еміґрування і свобода для всіх меншин в СССР, як і згадки про Україну та Балтійські народи, були під час передавання цього інтерв'ю із Москви советською цензурою викреслені, не зважаючи на те, що сен. Персі вважав, що поширення його завваг в СССР буде „доброю справою об'єктивности советських радіопередач".

Завваги сен. Персі потрактувала Москва як недопускальне „втручання у внутрішні справи" Советського Союзу, не дозволяючи, щоб про них дізналися советські громадяни. Так уявляє собі Москва здійснювану нею назовні „історичну місію миру", яка насправді є традиційною — ще з часів Івана Грозного — московською „історичною місією терору".

Допомогова діяльність УМХС

Мюнхен. — Бюро Української Медично-Харитативної Служби (УМСХ) інформує про те, що упродовж 1972 року УМХС виплатив порядком допомог 43,936.35 німецьких марок (17,500 дол.). З цього виплачено з рахунку медичної допомоги 14,137.27 нім. марок ($6,000), а з рахунку допомоги у формі одягу, грішми тощо — 29,799.80 нім. марок ($11,500). Амбуляторія УМХС прийняла разом 2,009 пацієнтів, яким подано безкоштовну допомогу. За перших чотири місяці 1973 року УМХС виплатив і передав допомог на загальну суму 8,095.18 нім. марок ($3,400). Амбуляторія в тому ж часі прийняла 710 пацієнтів.

В. С-ко

ХУЛІГАНСТВО, ПИЯЦТВО, РОЗКРАДАННЯ „СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ВЛАСНОСТИ"

Кореспондент московських „Известий" (з 13 червня ц. р.) нарікає, що в „Большой Советской Энциклопедії" відсутнє одно „неприємне, а проте поширене слово — хуліган". В Українській Радянській Енциклопедії (УРЕ) цього слова також немає, але є слово „хуліганство".

Що ж означають і звідки походять ці два слова, так часто вживані тепер у советській пресі?

У XVIII сторіччі жив в Англії чоловік на прізвище Гуліген. Був ніби капітаном англійської армії, мав сварливий характер, нудився казарменим життям і часто без причини зачіпав і ображав не тільки своїх колеґ, а й зовсім сторонніх людей. Від його прізвища англійський лексикон збагатився новим словом „гулігенізм", що значить „хуліганство".

В 16-му томі УРЕ, що вийшов у 1964 році, читаємо, що в СССР „за останні роки кількість хуліганських вчинків значно скоротилась, що пояснюється зростанням культурного рівня та свідомости трудящих". Натомість у „к а п італістичних країнах, — читаємо в тому ж томі УРЕ, — кількість хуліганських вчинків, особливо серед молоді, рік-у-рік зростає, що зумовлено поширенням а л ь коголізму, впливом бульварної літератури тощо".

Від 1964-го до 1973-го року минуло дев'ять років, і советська преса проблему хуліганства в СССР ставить тепер як одну з найбільш небезпечних проблем нарівні з масовим пияцтвом і розкраданням „соціялістичної власности".

Внаслідок „грубого порушування хуліганами громадського порядку і явної неповаги до суспільства" советські громадяни бояться тепер після заходу сонця появлятися на слабо освітлених вулицях і в парках. Щось таке, як, наприклад, в Ню Йорку чи Сан Франсіско, про страхіття яких так люблять писати советські кореспонденти.

„Двадцять років тому, — пише в „Известиях" якийсь А. Моралевич, — хулігана просто і легко було вичленити з маси наших співгромадян. Він тоді носив „уніформу": чоботи, білий шарф, кепку з розрізом. Обличчя мав голене, волосся — „півбоксом". А нині як вичленити хулігана? Іде, скажімо, вулицею Полоцька хороший громадянин Н. Ловкін, 59-ти років. Іде, на назустріч йому шпацірують троє молодих людей, одягнених розмаїто і модно.

„Добра зміна росте..." — недодумав товариш Ловкін, бо страшенний удар припав йому просто в обличчя. А троє, не прискорюючи навіть ходи, пішли собі далі.

— За що?! — опритомнів Ловкін. — Стійте!

Троє оглянулись і той, що бив перший раз, ударив знову"...

А ось ще випадок:

„Лікар села Огороднього на Одещині вертався додому службовим автом. Уже в межах села громадянин Стоянов з дружиною попросили їх підвезти. І коли дверцята розкрились, з темряви до авта підійшли ще двоє знайомих Стоянова. Вони були п'яні і їм кортіло проїхатися.

— Товариші, — сказав лікар, — машина повна і у вашому стані вам було б корисніше пішки.

Тоді двоє викинули лікаря з авта і жорстоко його побили. Лікар місяць пролежав у ліжку. Били лікаря випускники Одеського нафтового технікуму".

„Хулігани отруюють життя Херсону, — пише в листі до редакції „Известий" пенсіонерка Л. — В Придніпровському парку вони побили робітників ткацької фабрики і — уникнули відповідальности".

І ось ще уривки з кореспонденцій:

„На ковзанці в місті Кохтла - Ярва хулігани вчинили шакалячу гризню, і от маленький хлопчик, що трапився їм під руку, лежить у лікарні".

„Три брати - хулігани так тероризують наше село, що навіть коти бояться під вечір виходити на вулицю"...

„... І ніхто вже не ходить пішки з Воронізького заповідника на станцію Графська: образять, поб'ють, скалічать..."

Про злочини поважніші в советській пресі згадується дуже рідко. Хібащо тоді, коли це — типовий випадок, і треба „мобілізувати громадську думку", „організувати народний гнів" проти злочинців. Але немає сумніву, що і злочинність в СССР зростає в дуже швидкому темпі внаслідок щораз більших соціяльних контрастів і низького матеріяльного рівня широких верств населення.

В 1972 році Верховний Совєт СССР прийняв „новий" закон про боротьбу з пияцтвом та алькоголізмом. Таких законів було вже декілька і кожний наступний майже дослівно повторював кожний попередній: „викорінення пияцтва — не короткочасна кампанія"; „пияцтво — антипод комуністичної моралі" (з постанов XXIV з'їзду КПСС); „пияцтво і злочинність нерозлучні".

В якій мірі поширилось пияцтво в СССР видно хоча б того, що кожне число московського сатиричного журналу „Крокодил" і київського „Перця" повні карикатур і дописів на цю тему. І „рішучі заходи проти алькоголізму" та різного роду кари на п'яниць ситуації не змінюють. Проблему аль-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Чапленко

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ДОБРО

(2)

Наше співжиття з білорусами у Великому Князівстві Литовському М. Грушевський ув отій статті визначив так: „Слов'янський елемент Великого Князівства Литовського був неодностайний: маємо тут дві народності — українсько - руську й білоруську. Українсько - руські землі, з виїмком Побужжя й Пинщини, були досить механічно зв'язані з Великим Князівством Л и т овським, стояли осторонь у нім, жили своїм місцевим життям" (згадане видання, стор. 18). Далі він констатує той факт, що „історія Великого Князівства Литовського далеко тісніше зв'язана з історією білоруської народности, ніж українсько - руської"... Це так, але в ужитку там і там була та сама література, зокрема актова мова („Статут Литовський" тощо), церковнослов'янська в своїй основі, і тому нелегко розрізняти українські й білоруські пам'ятки цієї доби, і це треба з'ясовувати.

Доба Гетьманщини залишила безсумнівні українські здобутки — багату драматургію, чималу поезійну спадщину (Климентій Зиновіїв і ін.), цінні козацькі літописи, барокко в архітектурі тощо. Але чимало українських творців пішли тоді на службу до Російської імперії (напр., Ф. Прокопович), — як їх розглядати? Це останнє питання стає основним для другої половини XVIII ст. та початку XIX, коли в російську культуру пішли письменники українського походження Нарєжний, Капнист, Гнєдич, нарешті Гоголь. У нашій еміґраційній науці є спроби прилучати до української літератури М. Гоголя, особливо наполегливо обстоював це В. Дорошенко. Але „українізми в мові Гоголя", що про них я теж писав (Авґсбурґ, 1948 р.) — це не те, що українізми в „Слові о полку Ігоревім": в українській державі, що звалася „К и ї в ська Русь" (не достоменно так), українізми свідчили про приналежність автора „Слова" до українського етносу, а самого твору — до української культури, а українізми в Гоголевій мові було те, що від нього він свідомо відштовхувався, с в і д омо вважаючи, що треба писати „однимъ владычнымъ языкомъ" — російським. Дуже складна проблема з малярами другої половини XVIII ст. В. Левицьким, В. Боровиковським, що про них свого часу писав В. Січинський, а я, як редактор недільного видання „Свободи", ті його писання друкував. Січинський уважав їх українськими малярами. Така сама справа з музикою Бортнянського. Це те, що за нього нам треба „позиватися" з росіянами.

Наше національне відродження XIX - початку XX ст.ст. відбувалося в умовах політичного роз'єднання української етнографічної території, а тим самим і народу, а це призводило до різних розбіжностей у культуротворенні. Тут завдання великої ваги — звести ці процеси докупи, синтезувати. Фактично в нашій науковій літературі, як і в політично-національному мисленні усіх українців (я про це писав у попередній статті) ця синтеза вже усвідомлена, але не можна заперечувати того, що, мабуть, не тільки на еміґрації, а й на Україні є ще прикрі залишки уявлень, що, мовляв, це „галицьке", а це „східняцьке". Це зокрема наявне у питаннях про норми нашої літературної мови. І от тут я повинен виправити другу друкарську помилку в моїй першій статті. Як відомо, наша літературна мова, згідно із законами творення літературних мов взагалі, побудована на одному наріччі — на південньосхідньому, а із західньоукраїнського („галицького") варіянту увійшли до неї тільки деякі лексичні явища. Мавши це на увазі, я написав був у своїй статті, що заради всеукраїнства найбільше „постраждали" західні українці, що їм довелося... відмовитися від багатьох особливостей своєї мови" (число „Свободи" з 19 травня, закінчення). А в друкованому тексті випало слово „західні", і внаслідок цього вийшла нісенітниця, що нібито всі українці повідмовлялися від своїх мовних особливостей. Якщо мати на увазі письменство й журналістику, то тут доводиться сказати, що в цій царині вимахували „крила українського народу" (вислів М. Грушевського) — східнє й західнє не одночасно. Якщо і письменство і журнальні публікації українських текстів були в першій половині XIX ст. сильніші на Надніпрянщині (вимах „східнього крила"), то з припиненням у 60-их роках „Основи" та внаслідок заборони українства в Російській імперії наше культуротворення перейшло до Галичини (вимах „західнього крила"), де після подолання москвофільства почали виходити українські часописи, декотрі ще на той час уже в с е українського значення, і там же появився найбільший після Т. Шевченка геній українського мистецького слов а Іван Франко.

Українська культура в Українській самостійній державі 1917-1920 років — це великий стрибок у розвитку української н а ціональної культури, і він, цей „стрибок", чекає на своє підсумування. Деякі контури цього „стрибка" я дав у своїй книзі „Історія нової української літературної мови" (Ню Йорк, 1970 р.), у розділі про українську мову в Українській самостійній державі, де я інформую не тільки про мову, і тут, за браком місця, я не буду повторюватись.

Очищення у к р аїнської культури останніх 50 років від русифікаційного намулу та фальсифікацій має охопити всі галузі її, навіть фолкльор. Якщо взяти, наприклад, збірник „Українські народні думи та історичні пісні", виданий у Києві 1955 р., то в ньому із 657 сторінок „радянські думи та історичні пісні", тобто справжні безсоромні фальсифікації, займають 322 сторінки (отже, майже половину збірника).[2] А с к і л ьки фальсифікацій у „радянських" інтерпретаціях „дожовтневих" здобутків української культури, у вступних статтях до видань клясиків нашого письменства, в білодідівській „Історії української літературної мови" в підручниках з історії українського письменства тощо, — про це годі тут усе сказати!

Звичайно, сказане в цій статті — це схематичне накреслення, але воно, за моїм задумом, мало б дати нашому широкому читачеві загальне уявлення про проблеми історії нашої української культури, а студентам чи нашим молодим науковцям, що готуються стати україністами, може, підкаже й якусь тему для дисертації.

[2] Очевидячки, і в отих 200 чи 300 тисячах пісень немало „пожовтневого" мотлоху. Адже Закарпаття, що 1939 року назвало було себе „Карпатською Україною" і творило такий фолклор, як от „за угорську солонину не продамо України" (я це чув з Північного Кавказу через радіо), тепер мусить співати „ой як добре жити в радянському краю!", а про Україну в цій пісні немає й згадки.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

МАРС ЗБЛИЗЬКА

У листопаді 1971 р. „Марінер 9" увійшов в орбіту довкола Марса і став першим штучним сателітом іншої плянети. „Марінер 9" переслав на Землю впродовж року струмінь фотографічних знимок та наукових інформацій, що змінили докорінно погляд людини про землеподібність тієї плянети, промоторами якого були цілі покоління астрономів та авторів науково-фантастичних творів. На те, що такий погляд міг здобути собі право громадянства склалася низка причин.

Марс обертається протягом 24 1/2 годин довкруги своєї осі, нахиленої до площинного обороту під майже тотожним кутом, як вісь Землі. У висліді це давало обом плянетам ту саму базу для азонових змін — пір року. Крім цього Марс має в околиці своїх бігунів білі полярні „шапки", що їх перші астрономи вважали зложищами снігу або льоду. Врешті поверхня Марса виявляє сезонові зміни барви з ясної на темну, що стало підставою для тверджень про можливість існування на тій плянеті рослинности.

Але ці твердження розвіяли інформації та знимки, переслані на землю „Марінером 4" в 1965 році.

Виявилося, що Марс є переораний в е личезними кратерами і в з а г альному нагадує поверхню Місяця. Крім цього він не має магнетного поля, що охороняє нашу Землю від радіоактивних променів Сонця та бомбардуванням його енерґетично насnаженими частинками. Крім цього тиск атмосфери Марса становить заледве 1 відс. земної атмосфери і в 10 разів менший, як обчисляли астрономи на основі його гравітаційної сили.

Ще більшим розчаруванням були інформації, переслані на Землю „Марінером 6" та „Марінером 7" у 1969 році. Вони підтвердили, що полярні „шапки" на Марсі є зціпенілим двоокисом вуглецю („сухим" льодом), а не замерзлою водою чи снігом. Крім цього більшість пересланих знимок виявила хаотичну конфіґурацію його терену, а це насувало підозріння, що частина поверхні Марса запалася, мабуть, під тектонічним діянням його нутра.

Щоб остаточно перевірити поверхні цієї плянети НАСА вирішив вислати до Марса ще дві дослідні ракети: „Марінер 8" та „Марінер 9". Обидві ракети мали бути введені в орбіту довкола Марса з головним завданням пересилати топографічні дані, на основі яких можна було б виготовити докладну мапу більшої частини його поверхні в різних порах року і в такий спосіб перевірити та вияснити причину азонових змін барви поверхні цієї плянети.

На жаль, „Марінер 8" пропав безвісти, а функції обох дослідних ракет мусів перейняти на себе „Марінер 9".

13-го листопада 1971 р., коли „Марінер 9" прилетів до Марса, на його поверхні шаліла буря, що вирила темінню пилюги всю його поверхню. Треба було чекати приблизно три місяці, поки ця буря стихла і можна було почати пересилати запляновані знимки. Вони вияснили, що причиною зміни барви поверхні Марса є перекидання грубих верств пилу з одної зони до другої постійними хуртовинами, які, не зважаючи на малий тиск марсянської атмосфери, вирощують великі динамічні сили.

Попередні „Марінери" обстежували дивним збігом обставин тільки одну півкулю Марса, „Марінер 9" переслав перший раз інформації з протилежної півкулі. Ці інформації виявили діючі вулкани та особливе наверствування в південнобігуновій зоні, яке нагадує ясні і темні плити, що сягають приблизно до 70° південної ширини. Грубина їх сягає півкілометра, а довжина доходить до 200 кілометрів.

Найбільшим кратером виявився кратер „сніг Олімпу", що має 15 км висоти, а промір його основи дорівнюється 500 км. Поза вульканічним тереном поверхня Марса поперерізувана глибокими ущелинами - каньйонами від 80 до 120 кілометрів завширшки. Учені вважають, що утворення цих каньйонів зв'язане з тектонічними порухами нутра Марса. Поза смугою каньйонів тягнеться в напрямі на схід великий простір хаотично перемішаного терену, який частинно можна побачити також на знимках, пересланих на землю „Ма-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іван Поритко

РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

(4)

Значну увагу присвячується в наших жіночих організаціях праці волонтерок, зокрема в ЗСА, при чому пороблено перші заходи організувати їх на місцях. Для насвітлення жертвенної й великої діяльности жіночих організацій подано за 4 роки далеко не повні дані про переведену допомогу:

Пожертви	Грішми	Одягом
Союз Українок Америки	$ 26,439.00	20,000 фунтів
Український Золотий Хрест	36,247.00	15,000 "
Організація Українок Канади	29,200.00	1,000 "
Об'єднання Жінок ЛВУ Канади	6,333.00	
Ліга Укр. Кат. Жінок Канади	36,155.59	25,460 "
Разом:	$ 133,374.59	61.460 фунтів

Статистичні дані вказують на величезну працю і жертвенний труд нашого жіноцтва, зорганізованого у СФУЖО, що, крім суспільної служби, веде й інші важливі ділянки праці.

Звідомлення Координаційної Ради Суспільної Служби ЗУАДК унагляднило успішно виконану українськими організаціями в ЗСА працю на протязі 1969 і 1970 рр. до 31 березня 1971 р., зокрема за довершену в тім часі допомогу потерпілим від землетрусу в Баня Луці в Юґославії. Харитативну допомогу там вів ЗУАДК, координуючи її на основі доручення Українського Конґресового Комітету в ЗСА з громадськими централями в інших країнах нашого поселення, за апробатою Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців. Окрім помочі з пожертв української спільноти, заходами ЗУАДК осягнено і значну допомогу від американських харитативних організац і й („Каре" і ін.) та від американської влади. Ще перед відправленням п е р ш о г о транспорту допомоги ЗУАДК американська амбасада в Беоґраді передала Комітетові Національностей, що його очолювали українці, 100 тисяч долярів для розподілу між потерпілими від землетрусу.

В окремих листах американська влада, а зокрема амбасада ЗСА в Юґославії висказували ЗУАДК признання за успішне переведення допомоги потерпілим в Баня Луці й околиці. Висказуючи признання ЗУАДК, американська амбасада заявила, що й „у майбутньому буде Вам допомагати у Вашій шляхетній діяльності".

Над усіма звідомленнями переведено дискусію, в якій підкреслено наглядний брак координації допомоги і потребу наладнання звітування бодай два рази на рік.

На Надзвичайнім З'їзді 24 квітня 1971 р. на пропозицію дотеперішньої Екзекутиви, однодушно рішено перенести осідок Ради Суспільної Служби до Філядельфії в ЗСА та однодушно вибрано Екзекутиву Ради в складі: д-р Володимир Ґалан, голова, мґр Оля Даниляк, б. голова, інж. Стефанія Пушкар і мґр Марія Квітковська, заст. голови, Іван Поритко секретар, Стефан Спринський, скарбник та представники: ЗУАДК мґр Остап Тарнавський, УМХС проф. Василь Волицький та СФУЖО Євгенія Янківська. В склад Контрольної комісії увійшли: ред. Іван Кедрин, голова, Оксана Ґенґало, д-р Олександер Вілик, Стефанія Савчук, Стефан Харко і Володимир Ухач.

Нововибрана Екзекутива Ради Суспільної Служби СКВУ почала діяти 29 червня 1971 р., коли отримала з Торонта архів і канцелярійні матеріяли. В тім дні відбуто і перше засідання нової Екзекутиви в приявності: д-ра В. Ґалана, голови, Ст. Пушкар, заст. голови, Ст. Спринського, скарбника, Оксани Ґенґало і д-ра Олександра Вілика та секретаря Івана Поритка. Тоді переглянено одержані матеріяли, списано протокол, копію якого переслано голові Екзекутиви Ради Суспільної Служби мґр О. Даниляк. Намічено рамовий плян праці до кінця 1971 року, в першу чергу рішено увійти в зв'язки і оживити контакт з усіма крайовими допомогов и м и організаціями нашого поселення, а де їх нема, то з громадськими централями. Поділено країни на дві катеґорії, активних і пасивних, а саме:

1. краї самовистачальні — ЗСА, Канада, Англія і Австралія, що можуть допомагати потребуючим;

2. краї, яким треба допомагати — всі країни Европи, Південної Америки.

Довести до зорганізування по всіх країнах Координаційних Рад чи Осередків Суспільної Служби.

Продовжувати міжнародні зв'язки ЗУАДК з: а) Високим Комісарем для скитальців при ОН у Женеві, б) Міжнародним Комітетом для Европейської Міґрації в Женеві, в) Міжнародною Суспільною С л у жбою в Ню Йорку, д) Організацією „Каре" в Ню Йорку, г) Американською Радою Добровільних Аґенцій для Закордонної Служби.

(Далі буде)

Міжкрайовий Координаційний Осередок за Патріярхат і Помісність УКЦ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кого увійшли: проф. д-р Василь Маркусь — голова, Микола Денисюк — референт преси й інформацій та зовнішних зв'язків, д-р Микола Кушпета — організаційно-програмовий референт, і п-і Олександра Ковальська — фінансова референтка. Референтуру зв'язків з Ієрархією вестимуть голова Ради Мирян д-р Ю. Пелех, д-р В. Маркусь і д-р М. Кушпета.

В обширному обговоренні звітодавця становища та матеріялів нарад, крім доповідачів, приймали участь: М. Денисюк, д-р Ю. Городиловський, д-р М. Кушпета, М. Панасюк, інж. О. Тарнавський та гості Ярослав Конопада, інж. Микола Лаврин — представники місцевого Детройтського Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви, які були спостерігачами нарад і подадуть з них звіт Крайовій Управі Товариства у Філядельфії. Схвалено відбути Конгрес Мирян в Торонті 30 і 31-го жовтня 1973 р. на передодні Світового Конгресу Вільних Українців.

Наступні наради Головної Ради МКО відбудуться в Ню Йорку 15-го вересня 1973 р.

ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК

У надрукованій в „Свободі" з 21-го червня згадці „Пам'яті Святослави Березовської" трапилася друкарська помилка: у другому реченні допису сказано, що походила вона з Коломиї з „бідної" — має бути ВІДОМОЇ — на початку цього сторіччя родини...

ЗА ІНФОРМАЦІЯМИ З ПЕКІНУ голова американської зв'язкової місії в Китаю амбасадор Дейвід Брус виявляє значну дипломатичну активність. Крім зустрічі з прем'єром Чжоу Ень-лаєм, він мав розмови з міністром закордонних справ Пенґ-фей та його заступником Чіайо Куан-гуа, а також відвідав деякі іноземні амбасади та посольства, встановлюючи з ними безпосередні контакти.

Нарада Суспільної Служби

Учасники нарад Суспільної Служби. Сидять (зліва): мґр Оксана Ґенґало, д-р Володимир Галан, президент, мґр Теодозія Савицька, голова КР СС, Іван Поритко, екз. секретар. Стоять (зліва): д-р Іван Скальчук, д-р Ол. Білик, д-р Микола Ценко, мґр Остап Тарнавський, д-р Богдан Гнатюк.

9-го червня ц. р. відбулася нарада представників харитативно - допомогових організацій: Ради Суспільної Служби СКВУ — д-р Володимир Галан, голова, Іван Поритко — секретар, Координаційна Рада СС в ЗСА — д-р Теодозія Савицька — голова, д-р Микола Ценко — скарбник, д-р Іван Скальчук та члени Екзекутиви ЗУАДК — д-р Олександер Білик, заст. през. мґр. Оксана Ґенґало, секретар, д-р Богдан Гнатюк, скарбник і мґр Остап Тарнавський, екз.директор.

Ціллю наради було підсумування праці впродовж 2-ох років та її вислідів. Дир. Іван Поритко в широкім перегляді дій суспільної служби у всіх наших поселеннях у вільному світі насвітлив великі труднощі у виконанні а то головно з причини організаційного оформлення, так як колись творилися великі штаби без війська, так і тут невдало повторено організаційну схему побудови згори, включно з іменуванням до проводу не все відповідних людей. З дотеперішніх дій нашої суспільної служби виявилося, що всю цю працю, треба наладнувати з низів в оперті на діючих допомогових організаціях, а нашу спільноту освідомлювати в напрямі потреби діяння серед неї модерної суспільної служби, яка повинна стати невід'ємною частиною нашого збірного зусилля — змагатися за фізичне, а передусім за духове збереження кожної української людини, родини і всієї нашої спільноти.

В другій доповіді д-р Теодозія Савицька обговорила заплянування дальшої діяльности, усучаснення її та способи практичного переведення в життя через розбудову об'єднаної суспільної служби у всіх місцевих громадських і церковних організаціях українських громад. По оживленім обговоренні обох доповідей, в якім брали участь всі приявні, однодушно одобрено запропоновані пляни та доручено їх реалізувати.

С. С.

„Світильник Істини"

Це заголовок книжки, про Львівську Духовну Семінарію і Богословську Академію. Саме тепер ця книжка друкується у Торонті і в найближчому часі перший том буде розісланий передплатникам, які вплатили 15 дол.

Задум про видання документальних матеріялів до історії згаданих вгорі вищих богословських шкіл постав серед колишніх студентів Богословської Академії, а реалізацію його перевів д-р Павло Сениця. „Світильник Істини" мав появитися в одному томі, але первісний плян змінено з уваги на широкий матеріял. Отже праця обійматиме два томи, кожний по 640 стор. друку великої 8-ки з приблизно сто світлинами у гарній мистецькій обкладинці. Теперішня ціна обидвох томів 25 дол.

Запрошуємо всіх, кому дорога наша культура, замовити цю незвичайну книгу. Зокрема просимо колишніх студентів Богословської Академії відгукнутися і допомогти нам, щоб „Світильник Істини" знайшовся у кожній парафіяльній бібліотеці, в кожному університеті і в хаті кожного культурного українця.

Замовлення і листи просимо писати на адреси:

о. Вол Жолкевич
39 Raymond Ave, Toronto
9, Ont. Canada.
або: Б. Смик
1104 State St.
Utika, E. Y. 13502 U. S. A.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН КУРТ ВАЛЬДГАЙМ висловив сумнів в доцільність дальшої дебати над конфліктом на Близькому Сході в ОН. Розв'язку конфлікту на Близькому Сході можна досягнути тільки у висліді „спокійної дипломатичної акції", заявив Вальдгайм, нав'язуючи до пропозицій продовжувати перервану в половині червня дебату в Раді Безпеки ОН на цю тему.

АЛЬЖИРСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Абделязіз Бутефліка виступив з пропозицією, щоб між Ізраїлем та палестинськими арабами почалися безпосередні переговори. На думку Бутефліка, тільки в такий спосіб можна буте досягнути якогось погодження на Близькому Сході. Як відомо, такі переговори пропонував недавно представник Тунісу.

З болючим жалем повідомляємо Приятелів й Знайомих, що 7-го липня 1973 р. упокоївся в Бозі в Пиманок, Н. Дж., на 78-му році життя наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ, ВУЙКО і КУЗЕН

сл. п.
МИКИТА ҐНИП

Народжений в с. Жуличі, пов. Золочів, Зах. Україна.

Тяжким горем прибиті:
дочка — МІЛЯ ПОЧТАР з чоловіком СЛАВКОМ і дітьми
сини: МИКОЛА ҐНИП з дружиною ФРАНЦІС і дітьми
АНДРІЙ ҐНИП з дружиною КАРОЛІНОЮ і дітьми
дочка — АЛЕКСАНДРА МОРАВСЬКА з чоловіком ТЕОФІЛЕМ і дітьми
сестрінка — МАРІЯ ГАЛАСЕЙ з чоловіком АНДРІЄМ і дітьми
кузен — МИХАЙЛО ХАЛА з жінкою і дітьми
Як також дальша і ближча Родина в Україні і Америці.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким сумом ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що дня 30-го червня 1973 року в 4-ій годині рано, з Волі Всевишнього відійшов у Вічність нам Найдорожчий і Незабутній

Ісповідник Віри Єпископ
Кир ВАСИЛЬ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено дня 5-го липня ц. р. в катедрі св. Володимира і Ольги у Вінніпеґу (Канада), а тлінні останки Покійного складено на Вічний Спочинок на катедральному цвинтарі Всіх Святих у Вінніпеґу.

У безмежному горі:
стриянка: ІРИНА ВЕЛИЧКОВСЬКА
стриєчні брати: ЙОСИФ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ і КОСТЬ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ з дружиною ІРЕНОЮ та дітьми
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і в Україні

З болючим жалем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 7-го липня 1973 р., упокоїлась в Бозі, проживши 74 роки, наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА і ТІТКА

бл. п.
ЕВДОКІЯ ЛОТОЦЬКА
уроджена ҐУРАЛЬ

Покійна народилась в с. Воробіївка, пов. Тернопіль, Україна.

ПОХОРОН відбувся 10-го липня 1973 р. із церкви св. Ів. Хрестителя в Гантері, Н. Й. на цвинтар в Лексінґтоні, Н. Й.

В глибокому смутку:
муж — ДМИТРО
син — МИХАЙЛО з дружиною РОЗАЛІЄЮ
внуки: БОГДАН, ВОЛОДИМИР, ОКСАНА й ІВАСИК
в Україні: 3 брати з родинами, братова і сестра
Ближча та дальша Родина в ЗСА й Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього

бл. п. д-ра
ЮЛІЯНА КАРПЮКА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в середу, 18-го липня 1973 року
о год. 7-ій рано
в ЦЕРКВІ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н. Дж.

Родина ЛАЗІРКІВ

В доказ співчуття Родині та глибокої пошани до

св. п.
ВАСИЛЯ САВУЛИ

на Наукове Товариство ім. Шевченка жертвуємо 25.00 долярів

Ольга й Осип КОРОПЕЙ

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА й ДІДА

св. п.
АРТЕМА ОРЛА

сотника Армії УНР
буде відслужена
ПАНАХИДА
в неділю, 22-го липня 1973 року
після Літургії (коло 12-ої год.)
в ЦЕРКВІ СВЯТОЇ ТРОЙЦІ,
на 185 So. 5th St., Williamsburg Plaza,
BROOKLYN, N.Y.

Вдова — ГАННА
Син — ТАРАС
Синова — НІНА
Внуки: ПЕТРУСЬ, ЛЕСЯ й АНДРІЙ

Замість квітів на свіжу могилу своєка
сл. п. інж. ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ
складаємо 15.00 долярів
на Сиротинець СС. Василіянок у Філядельфії, Па.

Опечаленій Родині, складаємо найщиріші вислови співчуття.

П. ЛЕВИЦЬКА
Р. ҐАНПІЧАК
І. і П. ПЛИС

Трентон, Н. Дж.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ГОЛОВНА УПРАВА СУМА

повідомляє, що в днях

від 29 липня до 11 серпня 1973 року
на Оселі СУМА в Елленвіллі, Н. Й.

— відбуватиметься —

СПОРТОВИЙ ТАБІР

- Учасниками цього табору можуть бути юнаки, юначки, від 12-18 року життя.
- Табором провадитимуть українські фахові інструктори американських шкіл та виховники СУМА.
- Реєстрацію до табору переводять місцеві Осередки СУМА.
- Зголошуватись можна до 25-го липня ц. р.
- В програмі — копаний м'яч, відбиванка, всі роди легкоатлетики, спортові гри, плавання.
- За ближчими інфомаціями просимо звертатися до місцевих клітин СУМА або на адресу Головної Управи СУМА —

UKRAINIAN AMERICAN YOUTH ASS'N, INC.
P.O. Box 211, Cooper Sta., New York, N.Y. 10003
Тел.: (212) GR 7-3084

ГОЛОВНА УПРАВА СУМА

Округа УНСоюзу Ню Йорк

ПОЇЗДКА АВТОБУСАМИ до ШАМОКІНУ, Па.

з нагоди 80-ліття „Свободи"

що відбудеться

в неділю, 19-го серпня 1973 року
в LAKEWOOD PARK

Члени УНС і Гості голосяться:
Д-р Ів. Флис — AL 4-2260
Ню Йорку: . Е. Манацький і д-р В. Палідвор Тел.: SP 7-1336
Дністер: п. Пригода — GR 7-1054
Асторія: п. М. Хоманчук — RA 6-4428

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р ІВАН ФЛИС, голова — МИКОЛА ХОМАНЧУК, секретар

Подається до відома всім Мешканцям Українського Села в Глен Спей і околиць і всьому нашому Громадянству, що

ТРАДИЦІЙНИЙ
ПРАЗНИК СВ. ВОЛОДИМИРА

— відбудеться —

в нашому Селі — дня 29-го липня 1973 року

Після церковних відправ — ПРАЗНИК (Пікнік) на Оселі „Верховина"

Грає оркестра Б. ГІРНЯКА

Просимо всіх взяти численну участь. ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою з Вельмишановними Професорами та колишніми Учнями Зальцбурзької гімназії, що дня 12-го липня 1973 р. упокоївся в Бозі наш Улюблений Катехит та Приятель Молоді

о. ЮРІЙ ҐНАТИШАК

Достойній Родині висловлюємо щирі співчуття.

КОМІТЕТ ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Янґставн і околиця!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС
в ЯНҐСТАВН, Огайо

повідомляє, що

в суботу, 28-го липня 1973 року
о год. 7:30 веч.
в залі
Українського Союзового Дому
при 914 Франклін Аве., Янґставн, Огайо

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

в яких обов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, Відділові Делеґати та Урядники таких Відділів УНСоюзу: Тітусвил, Па. — 72, Ню Кесел, Па. — 74, Кемпбелл — 119 і 218, Шарон, Па. — 386, Янґставн, Огайо — 140, 230, 274 і 348.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Огляд вислідів організаційної праці за першу половину цього року.
2. Передконвенційна кампанія і нові винагороди.
3. Дискусія.

У Зборах візьме участь:
Проф. ІВАН ТЕЛЮК
заступник гол. предсідника

Окружний Комітет Відділів УНС
Естели Волошин, голова

З глибоким жалем повідомляємо Рідних і Приятелів, що дня 9-го липня 1973 р. Б. померла по короткій та тяжкій хворобі, на 60-му році життя наша Найдорожча

МАТИ, БАБКА, ДОЧКА і БРАТОВА

бл. п.
ЯРОСЛАВА МАРІЯ ІВАНОВИЧ
уродж. ҐУРНЯК

вдова по надрадникові суду бл. п. Миколі Івановичеві.

ПОХОРОНИ — в понеділок, 16-го липня 1973 року з церкви св. Варвари у Відні, Австрія, на місцевий цвинтар.

В глибокім смутку:
ВОЛОДИМИР і ЕЛІЗА ІВАНОВИЧ — син і невістка
НАТАЛЯ і МИХАЙЛИК — внуки
КАТЕРИНА ТОМЮК — мати
д-р ВОЛОДИМИР і ЄВГЕНІЯ ІВАНОВИЧ — шваґри

Ділимося сумною і болючою вісткою, що по тяжкій недузі упокоїлася в Бозі 2-го липня 1973 року, на рідних землях в місті Коломия, наша Найдорожча і Незабутня

СЕСТРА і ТЕТА

РАЇСА РУБІНҐЕР

дружина знаного в широких музичних кругах бл. п. проф. Романа Рубінґера.

Покійна залишила в глибокому смутку сестер: Антоніну Шкарупа, Ольгу Кравченко з мужем Петром, брата Івана Дунайського, сестрінку Тамару Демер, сестрінця Юрка Шкаруцу і шваґра доктора Лева Рубінґер.

Помер отаман УГА о. д-р Володимир Клодницький

В Нюарку помер в суботу 23-го червня ц. р. на 83-му році життя протопресвітер сл. п. о. д-р Володимир Клодницький, парох української православної церкви в Нюарку і кол. активний отаман славної і лицарської Української Галицької Армії.

Народився 8 квітня 1891 р. в селі Хотимир, повіт Товмач. Гімназію закінчив в Коломиї, університет у Львові, а докторат політичних наук осягнув на університеті у Відні.

Військову службу в австрійській армії відбув як однорічний охотник в 29-му полку польової артилерії в Ярославі. В рядах цього полку як його старшина, спочатку четар, а потім поручник, відбув всю воєнну кампанію на російськом фронті. В 1917 році був приділений до німецької армії на румунському фронті як зв'язковий старшина.

По розпаді Австрії вступив в ряди рідного війська і був від 1-го листопада 1918 р. до 20-го січня 1919 р. повітовим командантом в місті Товмачі і в тому часі перевів дуже успішну мобілізацію молодих новобранців.

З початком лютого 1919-го року зорганізував у Чорткові батерію тяжких гармат, яка під назвою „батері 4/8" (чотири вісім) під його командою брала участь в боях з поляками під Белзом а потім в Угринові, Тудорковичах і Варяжі.

Під час переможної Чортківської Офензиви в рядах 5-ої Сокальської бригади ця батерія брала участь в кривавих і завзятих боях під Копиченцями, Мшанцем, Іванівкою (тут 12-го червня згинув геройською смертю командант куреня пор. Копаницький) і в кінці під Теребовлею.

По відвороті УГА за Збруч був командантом галицької залоги в містечку Хмельник на Поділлі. Ця залога видержала на своїй стійці до останку, зберігаючи лад і порядок. За весь час її перебування в Хмельнику не було

бл.п. о. д-р В. Клодницький

ані одного протижидівського виступу. Головний рабін міста Хмельнику — Шалула, за своїм підписом і печаткою жидівської громади в Хмельнику, видав Покійному отаманові УГА грамоту, в якій складає щире признання та подяку за охорону жидівського населення та зберігання ладу й порядку так в самому Хмельнику як і в цілому районі. Це перебування галицької залоги в Хмельнику Покійний отаман описав у своїй докладній і джерельній статті під заголовком: „Галицька залога в Хмельнику і Українська Крайова Рада" і цю статтю помістив в історії „Українська Галицька Армія", том перший.

По закінченні Першої світової війни приїхав до ЗСА і був парохом української православної церкви Скрентону, Ню Гемптону, Байону а вкінці Нюарку. При кінці життя був співредактором Альманаху „Станиславщина".

Похорон відбувся в четвер 28-го червня ц. р. в церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Ню Гемптоні, а тіло спочило на місцевому цвинтарі.

Осиротив дружину Ксеню, сина Степана, ближчу та дальшу родину.

Дмитро Микитюк, кол. УСС

ХУЛІГАНСТВО, ПИЯЦТВО, РОЗКРАДАННЯ „СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ВЛАСНОСТИ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

коголізму совєтські правлячі чинники зв'язують передусім з проблемою продуктивности праці робітника, яка в „соціялістичному суспільстві" має далеко перевищувати видайність праці робітника в капіталістичних країнах. Тим часом вона в СССР на 70 відс. нижча.

Проблема пияцтва в СССР, яка приносить державі величезні прибутки, бо на кожній літрі горілки вона „заробляє" 400 відс., ускладнюється величезним поширенням самогоноварення. Треба припускати, що по селах самогон майже цілковито витіснив державного виробу горілку.

Низький життьовий стандарт в СССР, недостача продуктів першої потреби, дефіцитність численних родів виробів — все це породжує масові крадіжки в фабриках, колгоспах і радгоспах, так зване „розкрадання соціялістичної власности", за яке гостро карають винуватців. Однак, як стверджують західні кореспонденти і самі ж таки підсовєтські громадяни в довірочних розмовах, украсти з колгоспної комори мішок борошна, вивезти з поля копицю колгоспного сіна чи винести з фабрики під полою якийсь дефіцитний деталь телевізора чи авта — не вважається за гріх. Це в свідомості підсовєтського робітника і колгоспника лише невеличка компенсата за все те, що витискує і грабує у них держава. І тому ні загроза „громадських судів", ані навіть „поправно - трудових таборів" не стримує їх від крадіжок, якими поповнюють вони свій мізерний бюджет.

Хуліганство, пияцтво і розкрадання „соціялістичної власности" — невідлучні супутники совєтського режиму, який від перших днів свого існування й донині деморалізує і духово розкладає поневолені ним народи.

Академік Сахаров, конструктор совєтської водневої бомби, п'ять років тому звернувся був до ЦК КПСС із своїми відомими тепер на цілий світ „Роздумами про прогрес, мирне співіснування та інтелектуальну свободу" і зорганізував Комітет оборони прав людини. В реакції на це його усунено від наукової праці, і, можливо, незабаром зазнає він долі інших дисидентів.

Недавно акад. Сахаров дав інтерв'ю шведському журналістові, в якому заявив, що „основи совєтського суспільства антидемократичні", що „совєтський соціялізм — пусті слова", що „в СССР ідеологічна нетерпимість з претенсією бути найліпшим в світі суспільством". І, ніби відповідаючи на поставлений угорі цієї статті заголовок, ствердив, що в СССР режим „державного капіталізму з усіма проблемами капіталістичного суспільства — злочинністю і відчуженістю окремих верств суспільства". Така система, — сказав акад. Сахаров, — „визначає соціяльну нерівність: відповідальні партійці користуються привілеями трудящих". А вкінці своєї розмови з шведським журналістом акад. Сахаров заявив: „Необхідно зліквідувати однопартійну систему, зреорганізувати економічне життя країни і створити умови для привернення приватної ініціятиви".

Творені протягом півстоліття совєтські міти про „успіхи соціялістичного будівництва" і „невпинний зріст добробуту совєтських народів" валяться під подувами вітру історії. Залишається сіра совєтська дійсність з її хуліганством, пияцтвом і розкраданням „соціялістичної власности".

МАРС ЗБЛИЗЬКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рінером 6". Вигляд того терену насуває підозріння теренової катастрофи, з якою ґенетично зв'язане утворення глибоких ущелин на заході.

Але найцікавішим явищем є сітка каналів, що виходить з цього хаотичного терену в напрямі на захід. Дивлячися на ті канали, можна припускати, що вони вижолоблені струменями води.

Відкриття каналів на Марсі відновило давні гіпотези, що ця планета мала колись густішу атмосферу і водну пару в такій кількості, що могли падати дощі, і не виключене, що в той час могло існувати на Марсі життя. На жаль, інформації, переслані „Марінером 9", не можуть дати відповіді на ці питання. Позитивну відповідь на них може дати тільки хемічна та мінералогічна аналіза марсіянського ґрунту. Таку аналізу науковці сподіваються одержати в 1976 р., коли НАСА плянує висилати на Марс безпілотну ракету „Вайкінг", устаткований найновішими інструментами, з помічю яких можна буде забрати з Марса пробку його ґрунту для переведення в лабораторіях хемічної аналізи.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА МОЗУРКЕВИЧ, членка УНС Відд. 292 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Детройті, Міш., померла 25 квітня 1973 р. на 69 р. ж. Стала членкою УНС 1942 р. Полишила в смутку 2 синів: Івана і Ніка, 2 внуків та 3 сестри. Похорон відбувся в St. Petersburg, Florida.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Федик, секр.

КАРОЛИНА ФАЛЬКОН — членка УНС Відд. 56 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Wheeling, W. Va., померла 15 квітня 1973 р. на 83 р. ж. Стала членкою УНС 1924 р. Полишила в смутку доньку Катерину. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ОЛЬГА КАБАЛА — членка УНС 56 Відд. Б-ва св. Івана Хрестителя в Wheeling, W. Va., померла 29 квітня ц. р. на 70 р. ж. Стала членкою УНС в 1926 р. Полишила в смутку мужа Петра. Похорон відбувся в Ля Ґрандe Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ЛЕВАНДОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 242 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Фреквіллі, Па., помер 3-го травня ц. р. на 62 р. ж. Став членом УНС в 1968 р. Полишив у смутку дружину Клару, сина і доньку. Похорон відбувся 7 травня 1973 р. на цвинтарі св. Казимира в Shenandoah, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИРОСЛАВ І. ВОНЕСКО — член УНС Відд. 331 Т-ва ім. Ст. Мельничука в Мілвілі, Н. Дж., помер 1 травня ц. р. на 46 р. ж. Нар. в Мілвіллі, Н. Дж. і став членом УНС 1941 р. Полишив у смутку дружину Терезу, маму та сестру. Похорон відбувся 4 травня 1973 р. на цвинтарі Holy Cross, Millville, N.J.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

КАТЕРИНА КАНЮК, членка УНС, Від. 386 Т-ва Запорожська Січ в Міннеаполіс, Мінн., померла 7 травня 1973 р. на 74-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1925 році. Полишила в смутку дочку Юлію і сина Павла. Похорон відбувся 10 травня на цвинтар Форт Снелінц.
Вічна Їй Пам'ять!
Ярослав Карпяк, секретар

ТЕКЛЯ ЄЛІЯШ, членка УНСоюзу Відд. 42 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Пассайк, Н. Дж., померла на 80-му році життя. Покійна народилася в 1893 році в Каториничі пов. Рудки. Стала членкою УНСоюзу в 1952 році. Полишила в смутку сина Стефана і невістку Параню, дочку марію, зятя Сташка, 6 внуків, 3 правнуків. Похорон відбувся 18 травня на цвинтарі Калварія Семетірі в Патерсон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро Головачук, секр.

ТЕОДОР ІВАНОЧКО, член УНС Відд. 336 Т-ва Сокіл в Клівленд, Огайо, помер 14 травня на 86-му році життя. Покійний народився в селі Дерновичі, пов. Жидачів, Україна. Став членом УНСоюзу в 1923 році. Полишив в смутку дружину Марію, сина Николая, дочку Анну, і брата Андрія. Похорон відбувся 17 травня з католицької церкви св. Петра і Павла на цвинтар св. Петра і Павла, в Парма, Огайо, при участи Родини, Приятелів і членів Тов. Сокіл, 336 Відд.
Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Кісіль, секр. Відд.

СТЕФАН ЧУЧМАН, член УНСоюзу Відд. 271 Т-ва ім. Івана Франка в Елмайра, Н. Й., помер 8 травня 1973 р. на 57-му році життя. Покійний народився в Елмайра, Н. Й. Став членом УНСоюзу в 1933 році. Полишив в смутку жінку, сина і дочку, матір, сестри і брата. Похорон відбувся 10 травня на цвинтар св. Николая в Гарлетс, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Чопко, секр. Відд.

АНАСТАЗІЯ ЧОРНА, членка УНС Відд. 253 Т-ва ім. Ів. Франка в Лудлов Масс., померла 7 травня на 79-му році життя. Покійна народилася в Погорільці, повіт Перемишляни, Західна Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1939 році. Полишила в смутку сина Михайла, дочки Анну і Розалію і внука Андрія та ближчу і дальшу родину в Краю і Канаді. Похорон відбувся 9 травня 1973 р на цвинтарі Острів Ріонд в Лудлов, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Василь Фіцик, секр. Відд.

ІВАН БАБЯК, член УНСоюзу Відд. 270 Б-во св. І. Хрестителя в Джерзі Ситі, помер на 58-му році життя. Покійний народився в Галичині, Україна. Став членом УНСоюзу в 1954 році. Полишив в смутку жінку Любу, сина Василя, дочки Стефанію Пмзав і Анну Лалло та 5-ро внуків. Похорон відбувся 5-3-1973 на цвинтарі в Джерзі Ситі.
Вічна Йому Пам'ять!
Степан Островський, секр.

ЙОСИФ КІЛИК, член УНС Відд. 32 Т-ва Олега Ольжича в Філядельфії, помер 6 травня 1973 р. на 49-му році життя. Покійний народився в Філядельфії. Став членом УНСоюзу в 1969 році. Полишив в смутку дружину Маргарету, братів Михайла і Стефана та 5 сестер. Похорон відбувся 10 травня 1973 на цвинтарі Петра і Павла в Філядельфії.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Хомин, секретар

Д-р РОМАН КОВАЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чикаґо, Ілл., помер 4-го травня 1973 на 60 році життя. Покійний народився в селі Либогора, повіт Турка. Став членом УНСоюзу в 1960 році. Полишив в смутку дружину Ольгу, дочку Наталію і сина Євгена. Похорон відбувся 7-го травня на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр. Відд.

ПАРАСКЕВІЯ АНДРУШКІВ, членка УНС Відд. 146 Т-ва ім. Івана Франка в Детройті, Міч., померла 18 листопада 1972 р. на 77-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1933 році. Полишила в смутку дочку Анну і внука Дениса. Похорон відбувся 20 листопада 1972 на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Міч.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ПАВЛО ХОМЯК, член УНС Відд. 178 Т-ва Покрови Пресвятої Богородиці, помер 9-го квітня 1973 на 66-му році життя. Покійний народився в Лемківщині, Україна. Став членом УНСоюзу в 1965 році. Полишив в смутку жену Олену, тата і брата в Україні. Похорон відбувся 11 квітня 1973 на цвинтарі Елмвуд Семетері в Меттуєн, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
Петро Ковалькур, секр. Від.

ВАСИЛЬ БУДОР, член УНС Відд. 94 Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, помер 8 квітня 1973 на 77-му році життя. Покійний народився в Березів Нижний, Коломия. Став членом УНСоюзу в 1945 році. Полишив в смутку дружину Марію, дочок Анну і Ольгу, сина Мирослава та внуки Елен і Арон. Похорон відбувся 12-го квітня 1973 на цвинтарі Мт. Елліот, в Детройті.
Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

Д-р ОСИП ЖИДЯК, член УНС Відд. 399 Т-ва „Леви" в Чикаґо, помер на 50-му році життя. Покійний народився в селі Климківка - Лосє, повіт Горлиця, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1961 році. Полишив в смутку дружину Пеґгі, дочку Анну і сина Григорія. Похорон відбувся 9 травня на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо.
Вічна Йому Пам'ять!
Роман Б. Припхан, секретар

ЕВА ЛАВРИНЕЦЬ, членка УНС Відд. 292 Тва св. Ів. Хрестителя в Детройті, Міч., померла 18-го квітня 1973 р. на 83-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1918 році. Полишила в смутку дві дочки — Рузю і Ірину, сестру Анну, і 5 внуків. Похорон відбувся 24-го квітня 1973 на цвинтарі Ст. Гедвіг в Дерборн Гайтс, Міч.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Федик. секр. Відділу

АННА ЧЕПИГА, членка УНСоюзу Відд. 418 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Торонті, померла 1-го травня 1973 р. на 46-му році життя. Покійна народилася в Німеччині. Стала членкою УНСоюзу в 1965 році. Полишила в смутку мужа Григорія і дочку Евелін. Похорон відбувся 5 травня 1973 на цвинтарі Католік семетері Гайгхнай, Форихіл, в Торонто.
Вічна Їй Пам'ять!
Іванна Мельник, секретар

АДАМ ЛЕХ, член УНСоюзу Відд. 353 Т-ва Запорожська Січ в Ню Бронсвіку, Н. Дж., помер 2 травня на 76-му році життя. Покійний народився в Висоцьке, пов. Броди. Став членом УНСоюзу в 1918 році. Полишив в смутку дружину Марію, сина Стефана та внучку. Похорон відбувся 4 травня 1973 на цвинтарі св. Петра в Ню Бронсвіку.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИПНЯ 1973 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Надзвичайні Загальні Збори Т-ва Січ 170 Відд. о год. 7 веч. в УНДомі при Fleet & Oakland Ave. На порядку денному: звіти Управи, вибір секретаря Відділ, з уваги на резиґнацію теперішнього секретаря Дмитра Дидика, внески - побажання, закриття зборів. В нарадах візьме участь головний радний та асистент керівника організаційного відділу Степан Гаврищ. — За Управу: Осип Зубрицький, Стефан Микитюк, Дмитро Дидик.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $2.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) — $3.00

ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — $3.00 за інч за кожного рода оголошення.

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $4.75

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — $6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

що Адміністрація не буде поміщувати жадних оголошень

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 30 липня до 5 серпня „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією одномісячною перервою.

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ ЩЕ ОДНІЄЇ МОВИ.

Аплікація на прийняття — на — КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРГОНКСОН, Н. Й.
від 5-го до 29-го СЕРПНЯ 1973 року

Ім'я і прізвище: ...
Адреса: ...
Вік: ... Член УНС, Відділ: ...

Знання української мови:
СЛАБО ☐ ЗАДОВІЛЬНО ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $...
(Повна оплата курсів — $150.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).

Аплікації висилати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ТАРЗАН, Ч. 6963. Тарзан по ясніє чому мусить залишити оселю, лікуючих мужів

Ти добра людина, добрий друг, Тарзане! Ти борешся проти злих людей! Завжди помагаєш добрим людям! Я боюся, що одного дня ми почуємо, що злі люди тебе вбили!

Твої добрі діла, друже Момбаю, ти виконуєш — тут. За допомогою твойого великого знання та ліків помагаєш хворим і пораненим, які приходять до тебе! Я можу помагати людям тільки тоді, коли я йду до них ... і до їхніх ворогів!

Ми тепер краще зможемо опікуватися хворими — відколи маємо більше дерев „матіматі" ... Ми тобі навіки вдячні, що ти нам показав як засаджувати нові дерева!